

#România_la_purtător

Asociația RISE Project / ONG / 6 luni / 58500 RON

Direcție

Independența presei și combaterea manipulării presei și a “datelor alternative”

Localizarea proiectului

Majoritatea activităților se vor desfășura în București. Având în vedere că este vorba de un proiect de jurnalism de investigație, unele activități vor fi derulate în țară.

Descriere sumară / [video](#)

#România_la_purtător își propune să expună beneficiarii reali ai companiilor cu acțiuni la purtător și modul în care acestea au beneficiat de fondurile publice.

Peste 2 miliarde de euro au ajuns din bugetul de stat în conturile unor companii cu acționariat secret. În România, peste 400 de companii sunt cu acțiuni la purtător. Asta înseamnă că orice politician corupt sau un membru al unei organizații criminale poate să controleze o astfel de societate.

Investigațiile publicate până acum pe RISE Project au arătat că din aceste fonduri beneficiarii reali au investit sume consistente în media, blocând astfel informarea corectă a publicului. De asemenea, banii au ajuns și în campanii de spălare a imaginii, cu același scop.

În unele cazuri fondurile publice au susținut publicații locale sau televiziuni centrale care, în loc să servească interesul public, au devenit unelte de propagandă. Ne propunem să combatem acest fenomen prin creșterea profesionalismului presei locale. Astfel că vom integra în echipa de lucru și jurnaliști din presa locală.

Durată totală proiect

6 luni

Buget total proiect

58500 RON

Finanțare solicitată FpD

58500 RON

Alte finanțări deja contractate (RON)

225000 RON

Detalii alte surse de finanțare

Faza inițială a proiectului a fost finanțată de Google prin fondul de inovare digitală. Bugetul total a fost de 50.000 euro.

Grup țintă

Proiectul se adresează publicului larg din România. Vom utiliza drept canal de comunicare platforma RISE Project, care anul trecut a avut un total de 7,2 milioane de vizitatori.

O componentă a “Rețete de corupție” este și aceea că cititorii noștri pot deveni utilizatori și contribui la dezvoltarea platformei. Una din secțiunile pe care le-am creat li se adresează direct. Astfel că au posibilitatea să construiască propria lor investigație sub coordonarea echipei RISE Project. Portalul permite încărcarea de documente, link-uri sau imagini relevante pentru fiecare companie cu acțiuni la purtător.

Prin proiectul de față vom încerca să interacționăm și mai intens cu cititorii și să îi determinăm să contribuie la investigațiile noastre.

Proiecte similare

Nu am văzut proiect similar care să abordeze subiectul în aceeași manieră. Există unele portaluri care indexează licitații publice, dar ele nu reușesc să prezinte indicii de corupție. Proiectul nostru

pleacă de la baze de date cu ajutorul cărora construim investigațiile și ajungem să implicăm și cititorii în documentarea noastră.

Obiective proiect

Principalul obiectiv al proiectului este să inițiem și să publicăm o serie de investigații jurnalistice. Prin intermediul lor publicul va avea acces direct la un audit jurnalistic al banilor folosiți de companiile cu acțiuni la bursă.

Criteriul de performanță pe care îl propunem pentru acest proiect este numărul de investigații jurnalistice inițiate și publicate, numărul de documente relevante încărcate în baza de date, numărul de utilizatori care au contribuit la investigațiile noastre prin intermediul platformei noastre.

Ne propunem să desfășurăm proiectul timp de 6 luni.

Rezultate concrete

La final de propunem să avem o serie coerentă de investigații jurnalistice. Având în vedere că documentarea poate să varieze de la o lună la cinci luni, vă propunem ca după faza inițială de pre-documentare să revenim într-o raportare intermediară (la două luni de la inițierea proiectului) cu un număr concret de investigații jurnalistice pe care anticipăm că le vom publica. În acest moment, anticipăm un minim de două investigații jurnalistice pe care le vom iniția pentru acest proiect.

Un alt rezultat măsurabil al proiectului este numărul de cititori care vor citi investigațiile noastre.

Structură echipă

Attila Biro - cordonator/reporter

Attila lucrează în presă din 2004. A activat ca reporter la Hotnews.ro până în 2012, unde a urmărit cele mai importante dosare de corupție din România și a fost premiat de ActiveWatch pentru investigația "Cum apari la un show TV cu 5000 sau 20.000 de euro". A realizat o serie de reportaje din Afganistan. În 2013 a documentat proiectul multimedia "Lista torționarilor care trăiesc" pentru care a fost premiat în cadrul concursului Super Scrieri. În 2014 a participat la programul International Visitor Leadership Program (IVLP) United States -The U.S. Department of State destinat jurnaliștilor de investigație din România. În 2015 a realizat reportaje pentru televiziunea Digi24. A fost participant în mai multe proiecte anticorupție.

Responsabilități: Va asigura managementul proiectului, dar va lua parte activ la documentarea anchetelor jurnalistice.

Ana Poenariu - reporter

A absolvit Facultatea de Jurnalistică din Sibiu și a început să lucreze în presă în 2007 ca fotoreporter și, din când în când, reporter. A colaborat cu Mediafax Foto și a avut poze publicate de Reuters și AFP. Din 2012, s-a angajat la DIGI24, ca redactor în cadrul departamentului de documentare și apoi a fost reporter în cadrul campaniei „România Furată”. În același an, a primit bursa Grants for Investigative Journalism de la Freedom House România. În 2013, a primit o nouă bursă, Supporting Investigative Journalism, tot de la Freedom House Romania. Ana a documentat felul în care s-au cheltuit peste 260 de milioane de euro destinați romilor, publicând un material numit „Țigani care au tocat banii pentru romi”. A mai scris despre cum s-a ales praful de proiectul celui mai mare domeniu schiabil din Europa de Sud-Est, care ar fi urmat să fie realizat în munții Parâng.

Responsabilități: Va realiza documentarea investigațiilor din cadrul proiectului și va coordona relația cu reporterii din presa locală.

Pentru documentarea materialelor unde companiile cu acțiuni la purtător au contracte în vreunul din județele României vom lucra cu jurnaliști din presa locală. În acest moment putem menționa că vom colabora cu colegii de la Info Sud-Est din Constanța pe acest proiect.

De asemenea pentru managementul financiar al proiectului vom utiliza serviciile colegei noastre Agnes Nicolăescu.

Activități proiect

Predocumentare și management de proiect: În prima fază vom analiza care sunt subiectele cu cel mai mare potențial. Apoi vom decide care sunt cele pe care le putem finaliza în cadrul proiectului. Asta se va întâmpla în prima parte a proiectului. Estimăm ca pentru asta vom avea nevoie de 1-3 luni.

Pentru documentare și publicarea investigațiilor vom avea următoarele activități:

- Documentare în teren: interviuri, întâlniri cu surse, observație directă.
- Colectarea de documente: solicitări 544, consultarea de dosare din instanță, obținerea de documente din diferite arhive

-Interviuri oficiale

-Prelucrarea datelor obținute.

-Realizarea de infografice, clipuri video: Asta presupune din nou deplasări în teren pentru a filma obiective de interes. De asemenea vom aloca resurse pentru a realiza componentele de multimedia necesare.

-Redactarea materialelor și publicarea lor: În această fază vom lucra cu editorii RISE și cu fact checkerii noștri. Ei vor asigura coerența materialelor și acuratețea informațiilor.

-Publicare și follow up.

-Elaborate rapoartelor financiare și narrative ale proiectului.

Alte observații

DETALIEREA PROIECTULUI

Proiectul pe care îl propunem este o continuare a unei inițiative realizate cu sprijinul financiar al fondului pentru inovare digitală al Google.

În 2017 am creat “Rețete de corupție”, prima componentă a proiectului „Corruption Pattern Recognition”. Scopul proiectului a fost să construim o platformă unde jurnaliștii și programatorii utilizează, identifică, investighează formele recurente de corupție sau spălare de bani pentru a expune crima organizată, cu ajutorul bazelor de date. Proiectul a fost finanțat de Google prin fondul de inovare digitală.

Primul pattern ales are în centru companiile cu acțiuni la purtător. În acest moment “Rețete de corupție” a indexat peste 400 de companii cu acțiuni la purtător. Platforma generează rapoarte complexe care indică posibile fapte de corupție.

Cum funcționează

Platforma noastră indexează toate contractele de achiziții publice ale companiilor cu acțiuni la purtător din România. Sistemul generează rapoarte complexe cu:

- numărul de contracte

- valoarea totală
- procesele din instanțe
- datoriile la stat.

Pentru generarea rapoartelor am utilizat date publicate de instituțiile din România.

De ce companiile cu acțiuni la purtător?

Companiile cu acțiuni la purtător sunt societăți netransparente care pot ascunde interesele politicianilor sau ale organizațiilor criminale din România. Acțiunile la purtător sunt documentele prin care cel care le deține controlează o companie. Altfel spus, astăzi hârtiile sunt la mine, deci societatea e a mea, dacă mâine le dau altcuiva, dreptul de proprietate se transferă la acea persoană.

Urmele acestor transferuri sunt de cele mai multe ori inexistente. După cum am arătat deja prin investigațiile publicate pe RISE Project, o companie cu acțiuni la purtător poate fi utilizată pentru a colecta fraudulos banii publici. În același timp, din conturile companiei banii sunt transferați către rețeaua de firme sau către familia unui politician.

Ce vrem să facem în continuare?

Plecând de la analizele făcute de platforma noastră, vom iniția investigații jurnalistice prin care vom identifica beneficiarii finali ai companiilor cu acțiuni la purtător. De asemenea, ne propunem să arătăm cum au cheltuit aceste companii banii publici și cum au acumulat proprietăți. O a treia componentă a proiectului va fi indexarea în platforma "Rețete de corupție" a documentelor relevante pentru patern-ul de corupție descris mai sus.

În faza inițială a proiectului vom analiza rapoartele generate automat și vom stabili care sunt cele mai relevante cazuri care merită investigate în detaliu. Pentru asta vom utiliza toate uneltele jurnalismului de investigații pe care le vom detalia în secțiunea de activități.

Pentru că o parte dintre aceste companii se află în diferite județe am decis să colaborăm în cadrul documentării și cu jurnaliștii locali. O parte din munca de teren o vom realiza cu aceștia.

Experiența din ultima perioadă ne-a dovedit că presa locală are nevoie de susținere profesională. Una dintre liniile de dezvoltare a RISE Project este aceea de a construi parteneriate cu jurnaliștii de investigație locali, iar acest proiect va fi o oportunitate bună să interacționăm direct și aplicat cu media locală. Jurnaliștii din presa locală vor avea acces la resursele noastre, dar și la modul de lucru utilizat de noi.